

ÜYBS

Üniversite Yönetim Bilgi Sistemi

Akran Değerlendirme Raporu

**AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ GASTRONOMİ VE MUTFAK SANATLARI
TEZLİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI**

Akran Değerlendirme Takımı

Prof. Dr. Hakan Yılmaz (Başkan)

Doç. Dr. Önder Yayla (Üye)

Dr. Öğr. Üyesi Hidayet Kışlalı (Üye)

ÖLÇÜTLER

1-ÖĞRENCİLER

1.1-Öğrenci Kabulleri: Programa kabul edilen öğrenciler, programın kazandırmayı hedeflediği çıktıları (bilgi, beceri ve davranışları) öngörülen sürede edinebilecek altyapıya sahip olmalıdır. Öğrencilerin kabulünde göz önüne alınan göstergeler izlenmeli ve bunların yıllara göre gelişimi değerlendirilmelidir.

Değerlendirme:

Programa kabul süreçleriyle ilgili usul ve esaslar ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. Programa kabul edilen öğrenci sayıları, yıllar bazında analiz edilerek sunulmuştur. İncelenen veriler doğrultusunda, 2022-2023 dönemi dışında tüm kayıt dönemlerinde kabul edilen öğrencilerin tamamının programa kayıt yaptırdığı tespit edilmiştir. Ancak, 2022-2023 kayıt döneminde istisnai bir durum gözlenmiş ve kabul edilen öğrencilerden biri programa kayıt yaptırmamıştır.

1.2-Bilimsel Hazırlık Programı: Bilimsel Hazırlık Programındaki her bir öğrenciye uygulanacak program ayrıntılı olarak belirlenmiş, yayımlanmış ve uygulanıyor olmalıdır.

Değerlendirme:

Alan dışından programa kabul edilen öğrenciler için, temel bilgi ve becerilerini geliştirmeyi amaçlayan bir bilimsel hazırlık programı uygulanmaktadır. Söz konusu programın içeriği, kapsamı ve uygulama esasları detaylı olarak belirlenmiş olup, enstitünün resmi web sayfası üzerinden ilan edilmiştir.

1.3- Yatay ve Diğer Geçişler, Öğrenci Değişimi, Ortak Diploma ve Ders Sayma: Özel öğrenci ve yatay geçişle öğrenci kabulü, tezsiz ve tezli programlar arası geçiş, öğrenci değişimi uygulamaları ile başka kurumlar ve/veya programlarla ortak diploma programları, bu kurumlarda alınmış dersler ve kazanılmış kredilerin değerlendirilmesinde uygulanan kurallar ve politikalar ayrıntılı olarak tanımlanmış ve uygulanıyor olmalıdır.

Değerlendirme:

Programa ilişkin yatay geçiş ve diğer geçişlere dair kurallar ve politikalar, Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'nde ayrıntılı olarak tanımlanmıştır. Son iki yıl içerisinde programa yatay geçiş yapan herhangi bir öğrenci bulunmamakla birlikte, önceki yıllarda her birinde birer öğrenci olmak üzere yatay geçiş gerçekleştiği tespit edilmiştir.

1.4- Danışmanlık ve İzleme: Öğrencilerin ders ve kariyer planlamalarını yönlendirecek, gelişimlerini izleyecek ve varsa tez veya proje çalışmalarını yönetecek danışmanlık hizmeti verilmelidir.

Değerlendirme:

Danışmanlık hizmetleri, Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'nin ilgili hususları düzenleyen 17. maddesi hükümlerine uygun olarak yürütülmektedir. Bu kapsamda, öğrencilerin akademik ve araştırma süreçlerinde etkili bir rehberlik alabilmeleri için belirlenen ilkeler doğrultusunda danışmanlık hizmetleri titizlikle uygulanmaktadır.

1.5- Başarı Değerlendirmesi: Öğrencilerin program kapsamındaki tüm dersler ve diğer etkinliklerdeki başarıları şeffaf, adil ve tutarlı yöntemlerle ölçülmeli ve değerlendirilmelidir.

Değerlendirme:

Öğrenci başarısının ölçülmesi ve değerlendirilmesine yönelik tüm süreçler, ayrıntılı bir şekilde tanımlanmış ve paylaşıma sunulmuştur. Bu süreçler, objektiflik ve şeffaflık ilkeleri temel alınarak yapılandırılmış olup, öğrencilerin akademik performansını etkili bir şekilde değerlendirmeyi amaçlamaktadır.

1.6- Mezuniyet Koşulları: Öğrencilerin mezuniyetlerine karar verebilmek için, programın gerektirdiği tüm koşulların yerine getirildiğini belirleyecek güvenilir yöntemler geliştirilmiş ve uygulanıyor olmalıdır.

Değerlendirme:

Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'nin 42. maddesinde, mezuniyet koşulları detaylı bir şekilde tanımlanmıştır. Programa kayıt yaptıran öğrenci sayıları ile mezuniyet oranları karşılaştırıldığında, mezun sayılarının artırılmasına yönelik iyileştirme çalışmalarının değerlendirilmesi faydalı olabilir. Bu bağlamda, mezuniyet süreçlerinin daha verimli hale getirilmesi için gerekli önlemler ve stratejiler ele alınabilir.

2-PROGRAM EĞİTİM AMAÇLARI

Program Amaçları: Eğitim Program mezunlarının yakın bir gelecekte erişmeleri istenen kariyer hedefleri ve mesleki beklentilerdir (FEDEK, 2017; MÜDEK, 2019).

Bir programın eğitsel misyonunu nasıl planlamayı sağladığını ve paydaşlarının gereksinimlerini nasıl karşılayacağını bildiren açık ve genel ifadelerdir. Programın eğitim amaçları, mezunların bir programı bitirmelerini izleyen birkaç yıl içinde gerçekleştirmeleri beklenenleri tanımlayan ifadelerdir (YÖKAK, 2019).

2.1-Program Eğitim Amaçları: Değerlendirilecek her yüksek lisans/doktora/sanatta yeterlik programı için, program mezunlarının gelecekte erişmeleri ya da karşılaşmaları istenen kariyer hedeflerini ve mesleki beklentileri tanımlayan genel ifadelerden oluşan program eğitim amaçları olmalıdır.

Değerlendirme:

Program eğitim amaçları dosyada paylaşılmıştır.

2.2-Kurum Özgörevleriyle Tutarlılık: Program eğitim amaçları (a) kurumun, enstitünün ve ana bilim/sanat dalının özgörevleriyle uyumlu olmalı ve (b) programın web sayfasında yayımlanmış olmalıdır.

Değerlendirme:

Uyumu gösteren tablo paylaşılmıştır.

2.3-Program Eğitim Amaçlarını Belirleme ve Güncelleme Yöntemi: Program eğitim amaçları (c) programın iç ve dış paydaşlarının gereksinimleri dikkate alınarak belirlenmeli ve (d) programın iç ve dış paydaşlarının gereksinimleri doğrultusunda uygun aralıklarla güncellenmelidir.

Değerlendirme:

Güncelleme yöntemleri kanıtlarla desteklenebilir.

2.4-Program Eğitim Amaçlarına Ulaşma: Eğitim amaçlarına ulaşıldığını belirlemek ve belgelemek için kullanılan bir ölçme ve değerlendirme süreci kurulmuş ve işletiliyor olmalıdır. Bu süreç yardımıyla program eğitim amaçlarına ulaşıldığı kanıtlanmalıdır.

Değerlendirme:

Programın henüz yeterli mezun vermemiş olması, pandemi sürecinden kaynaklanan iletişim sorunları gibi nedenlerden dolayı program eğitim amaçlarına ulaşma konusunda yeterli çalışma yapılmadığı ifade edilmiştir. Ancak süreçle ilgili gerekli altyapının oluşturulmasına ilişkin çalışmaların yürütüldüğü anlaşılmaktadır. Program Eğitim Amaçlarına ulaşma konusunda paylaşılan bilgiler verilerle desteklenebilir. Programın üç yıllık bir program olduğu bilgisi düzeltilir. Eğitim amaçlarına ulaşmaya dönük ölçme çalışmaları önceliklenebilir.

3-PROGRAM ÇIKTILARI

Program Çıktıları: Öğrencilerin programdan mezun oluncaya kadar kazanmaları gereken bilgi, beceri, deneyim ve davranışları tanımlayan ifadelerdir (FEDEK, 2017).

Ölçme: Bu ölçüte ilişkin ölçme, program çıktılarına erişim düzeylerini saptamak üzere çeşitli yöntemler kullanılarak yürütülen veri ve kanıt tanımlama, toplama ve düzenleme sürecidir (FEDEK, 2017).

Değerlendirme: Bu ölçüte ilişkin değerlendirme, ölçmeler sonucu elde edilen verilerin ve kanıtların çeşitli yöntemler kullanılarak yorumlanması sürecidir. Değerlendirme süreci, program çıktılarına erişim düzeylerini vermeli, elde edilen sonuçlar programı iyileştirmek üzere alınacak kararlar ve yürütülecek eylemlerde kullanılmalıdır (FEDEK, 2017).

3.1- Program Çıktılarını Belirleme Yöntemi, Program Çıktıları, Program Çıktılarının Program Eğitim Amaçlarıyla Uyumu: Öğrencilerin programdan mezun oluncaya kadar, kazanmaları gereken bilgi, beceri ve yetkinlikleri tanımlayan ifadeler olan program çıktıları, program eğitim amaçlarına ulaşabilmek için gerekli bilgi, beceri ve davranış bileşenlerinin tümünü kapsmalı ve YÖKAK tarafından yetkilendirilen ilgili akreditasyon kuruluşlarının (MÜDEK, TEPDAD, FEDEK, VEDEK, EPDAD, HEPDAK, İLAD-İLEDAK, SABAK, TUADER-TURAK, ECZAKDER ve TPD) değerlendirme çıktıları da içerecek biçimde tanımlanmalıdır. Programlar, eğitim amaçlarıyla tutarlı olmak koşuluyla, kendilerine özgü ek çıktılar tanımlayabilirler.

Değerlendirme:

Program çıktılarının belirlenmesi sürecinde paydaş görüşlerine yer verildiği değerlendirilmektedir.

3.2- Program Çıktılarının Ölçme ve Değerlendirme Süreci: Program çıktılarının sağlanma düzeyini dönemsel olarak belirlemek ve belgelemek için kullanılan bir ölçme ve değerlendirme süreci oluşturulmuş ve işletiliyor olmalıdır.

Değerlendirme:

Bu konuda 2022 yılından itibaren çalışmaların başladığı ve izlemenin daha sağlıklı yapılabilmesi adına sistematik bir süreç işleyişinin yerleştirilme çalışmaları olduğu gözlenmiştir.

3.3-Program Çıktılarına Ulaşma: Mezuniyet aşamasına gelmiş olan öğrencilerin program çıktılarına sağladıkları kanıtlanmalıdır.

Değerlendirme:

Program çıktılarına ulaşma da öğrencilerin ders notları, öğrenci etkinlikleri, mezun anket sonuçları, mezun akademik kariyer durumları, akademik yayınlar kanıt olarak değerlendirilmektedir.

4-SÜREKLİ İYİLEŞTİRME

Kurulan ölçme ve değerlendirme sistemlerinden elde edilen sonuçların programın sürekli iyileştirilmesine yönelik olarak kullanıldığına ilişkin kanıtlar sunulmalıdır. Bu iyileştirme çalışmaları, başta Ölçüt 2 ve Ölçüt 3 ile ilgili alanlar olmak üzere, programın tüm gelişmeye açık alanları ile ilgili, sistematik bir biçimde toplanmış, somut verilere dayalı olmalıdır.

Değerlendirme:

Üniversite kalite koordinatörlüğü tarafından öğrencilere eğitsel performans anketi yapılmış sonuçlar anabilim dalı kurulunda tartışılmış ve ileriye dönük iyileştirme çalışmaları başlatıldığı ifade edilmiştir. Program müfredatının yaşanan gelişmeler doğrultusunda sürekli güncellendiği ifade edilmiştir. Buna ilaveten Pandemi döneminde veri sağlama da sıkıntılar yaşandığı belirtilmektedir. Sürekli iyileştirme kapsamında dış paydaşlar olarak görülen mezunlar, farklı kuruluşlardaki akademisyenler ve sektör temsilcilerinin görüşlerinin alınması planlanmaktadır. Burada bahsedilen değerlendirme çalışmasının üniversite kalite koordinatörlüğü tarafından 2021-2022 döneminde yapıldığı dikkate alındığında iyileştirmeye dönük güncel çalışmaların yapılması faydalı olabilir.

5-EĞİTİM PLANI

Kredi: Bir lisansüstü dersin yarıyıl kredi değeri, bir yarıyıl devam eden bir dersin haftalık teorik ders saatinin tamamı ile haftalık uygulama veya laboratuvar saatinin yarısının toplamıdır.

AKTS Kredisi: Avrupa Kredi Transfer Sisteminde tanımlanan kredi.

5.1-Eğitim Planı (Müfredat) ve Eğitim Planının İçeriği: Programı tamamlama koşulları (devam, dersler, kredi-saat miktarı, ders sınavları, ders notları, derslerden başarılı sayılma koşulları, ders tekrarı, tez veya proje tamamlama koşulları) tanımlanmış ve uygulanıyor olmalıdır.

Değerlendirme:

Eğitim müfredatı ve eğitim planının içeriği dosyada ayrıntılı biçimde sunulmuştur.

5.2-Eğitim Planını Uygulama Yöntemi: Eğitim planının uygulanmasında kullanılacak eğitim yöntemleri, istenen bilgi, beceri ve davranışların öğrencilere kazandırılmasını garanti edebilmelidir.

Değerlendirme:

Derslerde teorik (kavramsal) bilgi aktarımı, teknoloji destekli görsel anlatım, soru-cevap ve problem çözme tekniği, ders içi tartışma ve beyin fırtınası, bilimsel etkinliklere katılım ve seminer gibi pek çok öğretim tekniği bir arada kullanıldığı ifade edilmiştir.

5.3-Eğitim Planı Yönetim Sistemi: Eğitim planının öngöröldüğü biçimde uygulanmasını güvence altına alacak ve sürekli gelişimini sağlayacak bir eğitim yönetim sistemi bulunmalıdır.

Değerlendirme:

Eğitim planının etkin bir şekilde uygulanması için program öğretim üyeleri ve öğrencilerin görüşleri alınmaktadır. Eğitim planına ilişkim tüm bilgiler üniversitenin Bologna bilgi paketinde yer almaktadır. Derslere ait bilgiler dönemsel olarak güncellenmekte ve gerekli bilgilendirmeler AKÜ OBS ders yönetim sistemi üzerinden yapılmaktadır. Ders bilgi paketleri paylaşılmıştır.

6-ÖĞRETİM KADROSU

6.1-Öğretim Kadrosunun Sayıca Yeterliliği: Öğretim kadrosu sayıca yeterli olmalıdır. Bu sayı, (a) her biri yeterli düzeyde olmak üzere, öğretim üyesi-öğrenci ilişkisini, öğrenci danışmanlığını, tez yöneticiliğini/dönem projesini, üniversiteye hizmeti, mesleki gelişimi, araştırma etkinliklerini, programla ilişkili sanayi ve kamu kuruluşları ile ilişkileri sürdürüebilmeyi sağlamalı ve (b) programın tüm alanlarını kapsayacak biçimde olmalıdır.

Değerlendirme:

Öğretim Kadrosunun yük dağılımını dikkate alındığında öğretim kadrosunun sayıca arttırılması önerilir

6.2-Öğretim Kadrosunun Nitelikleri: Öğretim kadrosu yeterli niteliklere sahip olmalı ve programın etkin bir şekilde sürdürölmesini, değerlendirilmesini ve geliştirilmesini sağlamalıdır. Öğretim üyelerinin genel anlamda yeterlilikleri; eğitimi, araştırma alanlarındaki yayın ve deneyimleri, konularının çeşitliliği, mesleki deneyimleri, tamamladıkları projeleri, öğretim becerileri ve deneyimleri, iletişim becerileri, daha etkin programlar geliştirme yönündeki heyecanları gibi hususlarla değerlendirilebilir.

Değerlendirme:

Öğretim üyelerinin nitelikleri dosyada ayrı bir şekilde paylaşılmıştır. Eksik olan özgeçmişler belirtilmiş ama raporun son haline eklenmemiştir.

6.3-Atama ve Yükseltme: Öğretim üyesi atama ve yükseltme kriterleri yukarıda sıralananları sağlamaya ve geliştirmeye yönelik olarak belirlenmiş ve uygulanıyor olmalıdır.

Değerlendirme:

Öğretim üyesi atama ve yükseltmelerin "Afyon Kocatepe Üniversitesi Öğretim Üyeliğine Yükseltme ve Atama Yönergesi" nin ilgili maddelerine uygun olarak yapılmaktadır.

6.4-Öğrencilerin Öğretime Desteği: Öğrencilerin araştırma görevlisi yükümlülükleri şeklinde veya kurumun sağladığı destek/burs karşılığında kurumdaki lisans ve diğer eğitimlere destek olarak yaptıkları (laboratuvar asistanlığı, eğitim asistanlığı, sistem sorumluluğu, ödev hazırlama ve okuma vb. gibi) etkinlikler onların öğrenim ve araştırma faaliyetlerine olanak verecek düzeyde olmalıdır.

Değerlendirme:

Gastronomi ve Mutfak Sanatları Anabilim Dalı Tezli Yüksek Lisans Programında böyle bir uygulama bulunmamaktadır.

7-ALTYAPI

7.1-Eğitim veya Araştırma için Öğrencilerin Kullandığı Alanlar ve Teçhizat: Sınıflar, laboratuvarlar, özel amaçlı odalar (soğuk/temiz odalar gibi) ve diğer teçhizat, eğitim amaçlarına ve program çıktıklarına ulaşmak için yeterli, öğrenmeye ve araştırmaya yönelik bir atmosfer hazırlamaya yardımcı olmalıdır.

Değerlendirme:

Eğitim ve araştırma için öğrencilere sunulan alan ve teçhizatlar dosyada ayrıntılı bir şekilde paylaşıldığı görülmektedir. Her ne kadar özdeğerlendirme, raporunda bu alanlar yeterli bulunsa da Gastronomi ve Mutfak Sanatları alanının en önemli çalışma alanlarından moleküler gastronomi gibi bilimsel çalışma alanlarına hizmet verecek laboratuvarların bulunması gerektiğine inanılmaktadır.

7.2-Diğer Alanlar ve Altyapı: Öğrencilerin ders dışı etkinlikler yapmalarına olanak veren, sosyal ve kültürel gereksinimlerini karşılayan, mesleki faaliyetlere ortam yaratarak mesleki gelişimlerini destekleyen ve öğrenci-öğretim üyesi ilişkilerini canlandıran uygun altyapı mevcut olmalıdır.

Değerlendirme:

Öğrencilerin ders dışında vakit geçirebilecekleri pek çok rekreatif alan bulunmaktadır. Buna ilaveten sanatsal, kültürel ve sportif faaliyetleri de destekleyici alanlar da mevcuttur. Öğretim üyelerinin ofisleri öğrencilerle birlikte çalışmaya ve vakit geçirmeye uygun niteliktedir.

7.3-Modern Araçlar ve Bilgisayar Altyapısı: Programlar öğrencilerine öğrenim ve araştırma için gereken modern araçları kullanma olanakları sağlamalıdır. Bilgisayar ve enformatik altyapıları, programın eğitim amaçlarını destekleyecek doğrultuda, öğrenci ve öğretim üyelerinin bilimsel ve eğitsel çalışmaları için yeterli düzeyde olmalıdır.

Değerlendirme:

Öğrenci ve öğretim üyeleri/elemanları kullanımına sunulan ücretsiz internet erişimi sağlanmaktadır. Öğrenciler için bilgisayar laboratuvarları bulunmaktadır. Buna ilaveten öğrenciler, verilen ödev ve projelerde bilgisayar kullanımına teşvik edilmektedir.

7.4-Kütüphane: Öğrencilere sunulan kütüphane olanakları program eğitim amaçlarına ve program çıktıklarına ulaşmak için yeterli düzeyde olmalıdır.

Değerlendirme:

Kütüphane olanaklarının öğrenciler için iyi düzeyde olduğu düşünülmektedir.

7.5-Özel Önlemler: Öğretim ortamında ve araştırma laboratuvarlarında gerekli iş sağlığı ve güvenliği önlemleri alınmış olmalıdır. Engelliler için altyapı düzenlemesi yapılmış olmalıdır.

Değerlendirme:

Üniversite de yeterli düzeyde güvenlik önlemi alındığı anlaşılmaktadır. Ayrıca kurum “Engelsiz Üniversite Belgesi” ne sahiptir.

8-KURUM DESTEĞİ VE PARASAL KAYNAKLAR

8.1- Bütçe Süreci ve Kurumsal Destek: Üniversitenin idari desteği, yapıcı liderliği, parasal kaynaklar ve dağıtımında izlenen strateji, programın kalitesini ve bunun sürdürülebilmesini sağlayacak düzeyde olmalıdır.

Değerlendirme:

Programın gereksinimleri Afyon Kocatepe Üniversitesi merkezi bütçesi ile desteklenmektedir.

8.2-Bütçenin Öğretim Kadrosu Açısından Yeterliliği: Kaynaklar, nitelikli bir öğretim kadrosunu çekecek, tutacak ve araştırma faaliyetlerini sürdürmesini sağlayacak yeterlilikte olmalıdır.

Değerlendirme:

Raporda Sosyal Bilimler Enstitüsünün harcama kalemleri tabloda gösterilmiştir. Ancak öğretim kadrosu için bilimsel araştırmalara ayrılan bütçe ayrıntılı bir şekilde paylaşılmamıştır. Sayısal olarak veri bulunmadığından bütçenin yeterliliği konusunda değerlendirme yapmak mümkün olmamaktadır.

8.3-Altyapı ve Teçhizat Desteği: Program için gereken altyapıyı temin etmeye, bakımını yapmaya ve işletmeye yetecek parasal kaynak sağlanmalıdır.

Değerlendirme:

Altyapı, bakım ve ekipman ihtiyaçlarının üniversite merkez bütçesi desteği ile giderildiği ifade edilmiştir.

8.4-Teknik, İdari ve Hizmet Kadrosu Desteği: Program gereksinimlerini karşılayacak destek personeli ve kurumsal hizmetler sağlanmalıdır. Teknik ve idari kadrolar, program çıktılarını sağlamaya destek verecek sayı ve nitelikte olmalıdır.

Değerlendirme:

Personelin eğitim ve deneyim seviyesinin yüksek olduğu ifade edilmektedir. Ayrıca personel kurum içi eğitimler ile desteklenmektedir.

9-ORGANİZASYON VE KARAR ALMA SÜREÇLERİ

Yükseköğretim kurumunun organizasyonu ile rektörlük, enstitü, fakülte, bölüm ve varsa diğer alt birimlerin kendi içlerindeki ve aralarındaki tüm karar alma süreçleri, program çıktılarının gerçekleştirilmesini ve program eğitim amaçlarına ulaşılmasını destekleyecek şekilde düzenlenmelidir.

Değerlendirme:

Organizasyon yapıları ayrıntılı bir şekilde paylaşılmıştır. İş akış şemaları paylaşılabılır.